

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopolni naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 8 krono temeljne pristojbine ter od vsake pošt-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošlje: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Dr. Herold o avstrijsko-nemški politiki.

Mladočeski poslanec dr. Herold je prvi spravil slovansko nemško vprašanje v Avstriji v širji svet. Ko je bil minoli mesec na svetovni razstavi v Parizu, je tam občeval z odličnimi francoškimi parlamentarci, kateri se kot prijatelji Slovanov in vkoreninjeni sovražniki Nemcev za naš narodni boj vrolo brigajo. Mladočeskom in v prvi vrsti njih poslancem morajo tudi njih najhujši nasprotniki priznati, da so dobri politiki, da imajo bistre oči, katere motrijo mirno in razsodno tudi oddaljeno prihodnost. In tej bistrosti ter politični razsodnosti je pripisovati izrek dr. Herolda: „Boj avstrijskih Nemcev in Slovanov ni boj za prvenstvo Nemcev v Avstriji, nego za njih gospodstvo v Evropi.“

S tem izrekom dobi precej vsa notranja politika avstrijska, zanimanje Evrope in njenih velesil. In to ravno, da je dr. Herold predložil to preporno vprašanje v presojo in pretresovanje — vsej Evropi, to peče naše Nemce.

Nič več skritega ni, da dobiva v Avstriji od dne do dne vedno trdnjše in širšo podlago stranka med Nemci, katere namen je priklopiti Avstrijo kot provinco nemški državi. Česa imamo potem v tej provinci Slovan pričakovati, to nam lahko povejo pruski Poljaki, katere zatirajo Nemci huje, kakor svoje sužnje v Kamerunu, tako, da pruski Poljaki kmalu ne bodo smeli več v svoji družini rabiti svoje materinščine. Vsaka narodna slavnost, vsako narodno gibanje jim je v čisto poljskih krajih zabranjeno, skoraj tako, kakor nam spodnještajarskim Slovincem. Teda ne samo Avstriji so podpisali takozvani

Schönererjanci pogin, nego, in to je namen — tudi Slovanom.

Seveda je sedaj še veliko vprašanje, če in koliko bodo ti izdajalci, ti skriti sovražniki svoj namen dosegli. Dandanes gre vsa njihova obramba le na tajeenje. Oni sami in pa vlada odločno tajé, da bi bila v Avstriji kaka taka izdajalska struja.

Sami tajé zato, da lahko mirno svoje delo nadaljujejo. Najboljše sredstvo pri tem jim je vzgoja. Za otroku vespilajo sovražstvo do sočlovka, ker je Slovan; otroku že dopovedujejo, da so Nemci v Avstriji zatirani i otrok verjame, ker je otrok, sovražstvo do Slovanov in do Nemcev zatirajoče(?) Avstrije preide malicu v meho in kri. Edino na ta način si moremo razlagati klic iz otročjih ust, katerega smo čuli lansko leto v Celju pred okrajnim glavarstvom, ko je pobalincek iz boljše hiše in gimnazijski učenec vpil: „Pereat A!“

Drugo sredstvo jim je berilo, katero za mal denar ali pa zaastonj razširjajo med priprosto ljudstvo in mu tako zastupljajo čista avstrijska in verska čutila.

Glavna pomoč pa prihaja našim Prusakom iz Prusije same v podobi okroglih mark. Lanski proces v Gradcu proti nekemu sodnemu avskultantu je pokazal, da hodijo pruski agitatorji s polnimi žepi po nemških mestih avstrijskih in iščejo revnih in podpore potrebnih inteligentnih ljudi, kateri se jim za dober denar prodajajo kot sredstvo za razširjevanje veleizdajskih idej.

Delo je potemtakem že vravnano in pot nekoliko uglajena, da se preskoči iz Avstrije v Nemčijo.

Na isti način delujejo tudi zloglasna društva: „Südmark“, „Ostmark“, „Schulverein“, katerim pritekajo glavni dohodki naravnost iz Prusije.

Na drugi strani pa tudi vlada taji obstoj izdajalskih poturic. Vzrok je kratko ta, da vlada noče priznati svoje krivde; kajti za njih razvoj je poleg viteza Schönererja ter znanega Wolfa največ pripomogla vlada s svojo brezbriznostjo, in tako ji je sedaj veliko na tem, da svoj greh zakrije. In tako bi šlo, ker se vlada za to ne briga, vse po dosedanjem tiru naprej, ako ne bi Slovani v skrbi za svoj in Avstrije obstoj in za svojo prihodnost skrbeli za močen odpor. Priznati pa moramo, da je tudi med Nemci mnogo taci, kateri uvidevajo pogubnost Schönerer-Wolfijanske propagande, kateri se bojujejo proti izdajcem z nami v edni vrsti.

V državi, v Avstriji sami so nam Slovanom proti pruskim špijonom roke zvezane, ker se ne smemo bojevati proti onim, katerih po vladnem zatrdilu sploh ni. Zato moramo korak dr. Herolda v Parizu le odobravati, ker tega se ravno nasprotniki najbolj bojé, kar pokažejo s svojim vikom in krikom. In ravno Francoska je bila za to izjavo najpripravnejši prostor.

Francozi so dovolj bistroumni in imajo zgodovinske izkušnje pri Alzaciji in Lotaringi, kaj premore skrito izdajalstvo, katero jih je spravilo v nesrečno vojsko leta 1870/71. Jasno je tudi, da se Nemci, če bi Avstrijo v svoje kremplje dobili, ne bi zadovoljili samo s tem plenom, nego bi stezali svoje grabežljive prste po sosednjih nemških deželah in tako bi potem v resnici postalo nemško slovansko vprašanje v Avstriji evropsko ali svetovno vprašanje. Oj Čehov naj bi se naši rodoljubi in narodni voditelji učili način bojevanja in podiranja stebrov mosta do Adrije, kateri bo po naših krajih kmalu trden, ako ga bomo s svojim domačim preprirom sami pomagali zidati.

LISTEK.

Zgodovinska črtica o Kraljevem gradu.

Priobči nadučitelj Moric.

Na obnožju Sv. gore, katera je edna najimenitnejših božjih potov vsega Spod. Štajarja, in kjer se za časa shodov meseca maja in septembra vsako leto zbere na tisoče vernega ljudstva v prostorni in veličastno sezidani gorski cerkvi ne le iz Štajarja, marveč tudi iz sosedne Hrvatske, leži prijazna vas Sv. Peter pod Sv. goro. Ne daleč od tu stoje še ostanki nekdanj mogočnega Kraljevega gradu (Königsberg); zato pravimo tudi Sv. Peter pri Kraljevem gradu. Pred 300—400 leti ni bilo ne sluha ne duha od današnjega 80 hiš broječega Sv. Petra, marveč stal je na obnožju sedanjih razvalin trg — Kraljev grad. Dokazuje se nekdanji obstanek tega trga tudi iz pritožbe meščanov l. 1575. zoper Kasparja Stubenberga, kateri jim je po sili odstranil tedajnske semenje. Imenovani grad je bil eden najstarejših gradov naše Štajarske, ter v drugi polovici 17. stoletja še dokaj dobro ohranjen. Fischeljev „Steirisches Bilderwerk“ kaže nam sliko tega gradu. Najstarejša posestnika istega bila sta grof Engelbert iz Pilštana (963, 980) in

Hema, grofica Pilštanska. V 11. in 12. stoletju bivala je tu rodbina Khunigsberg. Leta 1395. od odstopil je Andrej Khunigsberg Kraljev grad celjskim grofom, kateri so bili posestniki gradu do smrti zadnjega celjskega grofa. Dne 27. aprila 1456. l. pa je cesar Friderik zastavil grad Kasparju Esenkoverju. L. 1681. prišel je grad in Bizelj v roke grofa Janez Kristof Tattenbacha. Posestniki izbrali so si Bizelj za stalno bivališče, a Kraljev grad je začel od tega časa razpadati. Kaj si pa ljudstvo pripoveduje o razpadlem gradu?

Pred stoletji dvigal se je mogočni grad raz sive, strme pečine, gledaje v ravnini plodonosno zemljo; ponosno dvigali so se njega stolpi visoko v nebo, ponosno, a vendar boječe zrl je tja proti vzhodno-severni strani, od koder gledal je drugi ravno tako mogočni grad še iz strmeje pečine na Hrvatskem; ta grad zval se je Cesarjev grad. Lastnik Kraljevega gradu bil je vitez Kuno. Hrabro in viteško branil je svoj grad pred sovražnim napadom; a živel je ob času pestne pravice, zato tudi on ni prizanašal slabejšemu, tudi on bil je silovit, brezusmiljen. — Cesarjev grad pa je bil last redovnikov Templjerjev. Ti sedeli so neki večer okoli velike mize, bili so pri večerji. Med molitvijo začul se je čuden ropot; tajni strah in nemir polastil se je posameznikov; a prijor, častitljiv starček, prizadeval si je svoje

sobrate pomiriti. Posrečilo se mu je, a le za kratek čas. Kar se začuje rog stražarja in v nekaj trenutkih bil je grajski dvor napolnjen s silnim sovražnikom; bil je vitez Kuno s svojim spremstvom. Z zavistjo gledal je mogočnost Templjerjev, a sedaj po udlila se mu je priložnost napasti nič hudega sluteče redovnike ter jih pokončati. Da, pokončal je v svoji brezbriznosti vse, a tudi njega zadela je kazen od višje, mogočnejše strani. Ko zavpije vitez: „Naprej v grad!“ zgrabil je vsak svoje orožje in hajd na plenstvo! Vse kar je bilo vrednega, pograbili so ter hitro zbežali na gradski dvor. Užgali so grad, in ko se je že plamen visoko dvigal, zapustili so divje kričoč kraj neskončnega gorja, kraj smrti.

Prvi, kateri je zbežal z razdjanega gradu, bil je vitez Kuno. Ko je v burnem skoku pognal konja, udaril je z glavo ob kameni obok grajskih vrat tako silno, da se je smrtno ranjen zgrudil raz svojega konja. Roparska družba zapazivša, da je zdihnil njih vodja, hitela je tudi v Kraljev grad ter ga oropala in se razkropila na vse strani. Nikdo se ni vrnil in tako je ostal Kraljev grad brez gospodarja. Kjer je stal nekdanj trden grad, v kojem so gospodarili ponosni, mogočni, bojevit Kraljevčani, kraljuje danes tiho in mir, pod razpadlim kamenjem pa domuje kaka ostudna gadja zalega, tu in tam čuje se tudi kak zamolklo tužni glas sove.

Ne zaničujmo se!

Vsaka stvar ima po naravi svojo solnčno in senčno stran — in bolj ko je solnčna stran svetla, bolj je temna senca. Obrnimo to prirodno resnico na narode, vidimo, da narod, kateri ima velike moče, ima tudi tako velike zlobneže, — več kot ima narod v svoji celokupnosti dobrega, več ima tudi slabega, vsak narod, mal ali velik, star ali nov, oziroma mlad, znan ali neznan, ima tedaj ednako pravico do samopovečevanja, a tudi ednako dolžnost, trkati se pokorno na prsi. To velja tudi o nas Slovencih, kakor o Nemcih, kakor o drugih narodih.

Starodavni Grki bili so ponosni na svojo bojno orožje, na svoje zmage, na svoje gospodarstvo nad celim takrat znanim svetom. Isto velja o Rimljanih do Kristusovega časa, takrat se je pa njih bojni ponos spremenil v bahaštvo, pridobljenim drugim narodom ugrabljenim bogastvom — to je bil njihov propad, ker je prišel ponos v pretiranje.

Današnji narodi so ednaki in Francozi imajo najbolj razvito obrt, a na drugi strani so npravo jako propadli; Angleži so dosegli vrhunec sreče v obširni trgovini, a so kakor kažejo zadnji časi, najbolj grabežljivi. Nemci, kateri se hvalijo, da so največje in najmnogoštevilnejše ljudstvo, pa hočejo imeti — vse najboljše, največje in najlepše, ednaki so tudi naši sosedje Ogrji. Kar imajo res dobrega, tega se zavedajo in nasproti drugim tudi pokažejo.

Med Nemci je začel ta ponos v minolem stoletju, ko so čutili, da na vseh poljih vede, omike in moči rastejo; rasti so res, a rasti so na račun Slovanov, kateri so jih v jugu varovali turških napadov, da so imeli doma mir pri naprednem delu. Oni pravijo, da imajo največjo literaturo, največje pesnike, največje umetnike, prve glasbenike, — oni slavé svojega Götheja, svojega Moma, in jih poveljujejo nad bogove. Izdelki nemške obrti so jim najboljši, najcenejši, in oni razumejo tudi hvalo svojih stvari spraviti v svet in druge prepričati o njih dobroti. Zato pa imajo danes v Avstriji Nemci vsa večja podjetja, trgovska kot obrtna v svojih rokah in so jih spravili v to blagostanje s samimi besedami, s samo reklamo, katera presega že zdavnaj ono Amerike.

Ta ponos je pa začel tudi med priprosto ljudstvo, se je poprijel celote naroda. Če ti pride Nemec med ptujce, ti ne bode nikoli skrival svoje narodnosti, se ne bode sramoval reči: „Nemec sem“, tudi če vidi, da ga sovražijo zaradi tega. Zaničevanju odgovarja s preziranjem, a če pride do besede, ti govori o velikem in mogočnem svojem narodu, o svojih slavnih močeh, o svojih krajih, kjer imajo vse najlepše in najboljše, — kakor bi bilo to kaj čisto ob sebi umevnega.

Vsega tega ne najdemo pri Slovencih. Imamo za seboj veliko zgodovino, imamo iz svojega rodu kralje in kneze, imamo v vedi in umetnosti moče, ki bi se lahko merili z duševnimi velikani Nemcev, Angležev itd. — A kaj ve naš narod o tem?

Slovenci smo dobri in potrpežljivi ljudje. V svoji hiši se damo od družih prevladati, katerim verjamemo, da so na našem domu gospodarji. Radi se damo prepričati, da je vse naše v primeri s ptujim prazno in malo vredno. V svoji lahkovernosti gremo celo tako daleč, da ptujca sami proti rodnim bratom podpiramo in kar ga še sami ne redimo, celo druge prigovarjamo, da ga pitajo, da nas potem z rodne zemlje prežene. In to vse, ker se sami ne znamo ceniti in ne vemo kaj dobrega imamo. — Le malo je vrlin, za katere pa le površno vemo in jih tudi le površno poveljujemo.

In naj bodo vrline koga med nami še tako njegova dobra misel še tako jasna in namenjena tako čisti, najde se vsikdar kedo, ki mu išče podstaviti zlobno nogo, da pada. Naj bode kaka narodna last še tako dobra in popolna, našli se bodo, ki bodo iskali v jajcu dlake.

Sto in sto let že delajo drugi narodi na povzdigo svojega imena. Časnikar, politik uradnik, vsak drug zasebnik zbira in išče, kar bi poveljalo narodno čast, kar bi povzdignilo njega slavo. Narodna celokupnost na vseh poljih je vedno jačša in lepša.

Ravno nasprotno pri nas. Ne samo, da se dobro ne hvali, nego se celo graja, in tako se graja narodna lastnina, kajti tudi rojak, kateremu smo sovražni, je član iste slovenske družine. Vseled tega se narod razdvaja, ker mu ni znano presoditi, ako je tu kaj dobrega, kakor ta pravi, ali kaj slabega, kakor oni zatrjuje. Iz razdvojenosti raste nezaupnost v lastni dom — in tako pride sovražnik, ki nam izpelje moža za močem iz tabora. — ker ni trden. Prezrimo slabost na drugem. Vse slabo itak samo tepe svojega povzročitelja, ker leži od narave na vsem slabem prokletstvo; a neodgovorno in vnebovpijoče je to prokletstvo raztezati na cel narod. Dobremu pa dajmo čast, katera mu gre, tudi pri nasprotniku. Tako pride narod do zavesti, do ponosa in bo raste in procvital, — sicer bodo maloštevilni potomci preklinjali spomin narodnih takih morilcev, rekoč: Žalostna jim majka!

Celjske in štajarske novice.

(Konfiskacija „Domovine“.) V torek nas je zadel zopet usoda državnega pravdnika. Zasegli so nam list radi notica, v kateri mirno dokazujemo, da nečemo o nemški kolesarski veselici, katera se vrši dne 7., 8. in 9. septembra, pisati takim načinom, kakor piše „vahtarca“ in drugi nemški sorodni listi o slovenskih veselicih v Celju. Niti edne besedice hujkanja proti Nemcem ali nemškimi kolesarjem nismo rabili in radovedni smo, kako se bode zopet § 300 k. zak. zvil, da bomo vendar krivi. — Lep bode register zaseganja „Domovine“ in še lepši se bode čulo, kadar se snide državni zbor, ko se bode ondi povedalo, kaj je nemogoče, pa v Celju vendar mogoče!

(Kaj je z našo trobojnico?) Znano je, da je mestni magistrat zaplenil naši trobojnico z „Narodnega doma“ ter je še do danes ni vrnil. Na našo pritožbo nam višje inštanca še niso ničesar odgovorile. Tako smo Slovenci pravzaprav brez svoje zastave, dasi nam je narodna trobojnica od cesarja dovoljena, ter si je leta 1848 tačasna cesarica sama pripela slovensko trobojnico na prsi. Tako kršenje narodnih pravic pa nas mora tembolj žaliti, ko se oblasti prav nič ne spodbližajo nad prusko barvo takozvano „frankfurtsko“ zastavo, katera nima v Avstriji pravice obstoja, a jo sama mestna oblast pri vsaki budalosti v Celju razobeša, kar bomo zopet gledali prihodnje praznike. Afere naših zastav se bo moral lotiti reano kateri naših poslancev.

(Prevelika gorečnost celjske policije.) Pretečni torek je pripeljal k Schmidlu v Celje g. Konšek, župan in poštar iz Trojane, dva bicikla v popravilo. Ko je mož odšel po nekem opravku, opozoril je Schmidl policijo na „stumljivega“ moža z dvema bicikloma. In res je policaj pričakal uglednega moža pred Schmidlovo trgovino ter zahteval dokaza, da je res lastnik koles ter da naj pokaže legitimacijo. Gospod Konšek je bil v nemali zadregi, ker se nikdo ni zahteval ne v Ljubljani, ne drugod izkazil, zaradi tega tudi ne nosi s seboj ne kratnega lista, ne dokaza o cepljenih kozah. Morda pa je Schmidl in policija vohala v možu — panslavista. Vsekakor taka pretiranost ne pospešuje v Celju modernega prometa.

(Gostilničarska pravica na dražbi.) Pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju je nabit razglas, da se bode tam 11. t. m. na prisilni dražbi prodala gostilniška koncesija. Ljudstvo se čudi, kako taka pravica more priti na dražbo ali prodajo, ker je vendar znano, da se do zdaj taka pravica ni mogla prodati, ne kupiti, ne podedovati in da politične oblasti celo otrokom včasih odtegujejo krčmarske koncesije, ko jim starši posestva izročujejo. Kako torej pride krčmarska pravica na javno prodajo? — Stvar je tako ne navadna, da se ljudje povprašujejo, če se je tudi zoper to prodajo morebiti pritožila c. kr. finančna prokuratura, kakor je to storila zoper vpis celjske zadruge „Merkur“ v zadržni register. Dž zdaj je postati mogel gostilničar samo čisto nemadeževan človek. Dne 11. t. m. bi pa lahko gostilničarsko pravico kupil največji goljuf ali tat, samo da jo plača višje, ko kdo drugi. Poročali bomo o izidu dražbe.

(Dvojno mero zagovarjajo.) Celjski nemški listič se jezi nad Slovenci, ker smo si drznili ugovarjati nemški kolesarski „slavnosti“, povdarjajoč, da mora biti ednaka pravica za vse; če je bila nam sokolska 10letnica prepovedana iz oziror — javnega miru, zgoditi se mora isto tudi nemški nakani. „Vahtarca“ naravnost smeši našo enakopravno zahtevo, ko piše: „Če se trdi, da se Nemcem v Celju ne sme več dovoliti kot Slovencem, je to bedastoča, kateri se nam ne zdi vredno v obraz posvetiti. Manjšini katerega kraja se mora zabraniti izživajoče slavnosti prirejati“ (večini — Nemcem seveda se mora izživljanje uradno dovoliti). Končno se listič veseli, da bi se nastopilo proti Nemcem, češ, „izgredi bodo le celjskim Nemcem dobro došli“. Zakaj neki? To pove v groznici: „Saj je splošno znano, koga se mora v Celju storiti osebno odgovornega“. Tako celjski nemški listič svojcem. In teh groženj državno pravdnštvo ni razumelo, dočim je našo notico v zadnji „Domovini“ zaplenilo, v kateri opetno opozarjamo razburjene okoličane k previdnosti. Kaj se boče s tem doseči, nam bo morda šele s časoma pojasneno.

(Učiteljske premembe.) Imenovani so: Simon Meglič, učitelj na Vranskem, nadučiteljem istotam; Ferdinand Rosenstein, učitelj na Sladki gori, nadučiteljem v Stranica; Beno Serajnik, učitelj v Čadramu, učiteljem na ljudski šoli s slov. učnim jezikom v Konjicah; Matilda Vidmajer, začasna učiteljica v Čadramu, za stalno učiteljico v Zibiki. Kot suplenta (suplentki) za dobo potrebovanja sta nastavljeni(i): Mihael Roš v Dolu, Karol Hlebec v konjiški okolici; Beti Supanek na Vranskem in Ida Mazi v Trbovljah.

(Umrli je) dne 4. t. m. ob pol 6. uri zvečer g. Miha Loschdorfer, komptoarist pri g. Simonu Kuček v Laškem trgu. Bil je rodod Nemec a vaikdar Slovincem prijazen. Lahka naj mu bode zemljica!

(Služba učitelja pri Sv. Petru nad Laškem) je v II. ne v III. plač. raz. ter bo imel učitelj tudi v šoli lepo stanovanje s kuhinjo in kletjo.

(V Št. Petru v Sav. dolini) vabijo k veselici, katero priredijo dne 9. t. m. v šoli šolski prijatelji v prosl. 70letnice cesarjeve. Začetek ob 5. uri popoldne. Godba domača. Prijatelji šole dobro došli! Čisti dohodek namenjen je za šol. mladino in učila.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem) ima svoj občni zbor v nedelo dne 9. t. m. ob 5. uri popoldne v novi sobani g. Jak. Brinovca, po sledečem dnevnem sporedu: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo blagajnikov. 3. Volitev novega odbora. 4. Vplačevanje letnine. 5. Navsveti. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(Bralno društvo na Gomilskem) priredi v zvezi z braslovskim pevskim zborom dne 9. septembra t. l. ob pol 4. uri popoldne Slomšekovo veselico na vrtu gostilničarja g. Ant. Hočevarja s sledečim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Hrabroslov Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan!“ (Pesem). 3. Slavnostni govor. 4. Ivan Mikložič: „Domačiji“. (Pesem); Anton Hajdrih: „Morje adrijansko“. (Pesem). 5. „Prvikat pri fotografu“. (Šaligr v ednem dejanju). 6. B. Ipavio: „Domovini“. (Pesem). 7. Deklamacija. 8. Anton Nedved: „Domovje moje Avstrija“. (Pesem). 9. „Odlomek iz skritega življenja“. (Prizor iz djaških let). 10. Anton Nedved: „Dijaška“. (Pesem). Med posameznimi točkami svira domača godba. Po veselici prosta zabava s petjem in godbo ter razgovor o prodaji hmelja! Posebna povabila se ne bodo razpošiljala; zato je tem potom vabi vse blag. goste k najobilnejši udeležbi odbor.

(Poročil se je) g. Anton Kocuvan, naroden trgovec v Šoštanj, z gđc. Franjo Eibensteinerjevo iz Zagorja ob Savi.

(Velenje) „Banka Slavija“ podarila je vsled povodnje poškodovanim posestnikom ceste njenim članom v Velenju 200 kron, za kar se izreka najtoplejša zahvala. Torej kmetje ostanite le pri domačih zavarovalnicah!

(Premogokop južne železnice), katerega je začela izkopavati lansko leto blizu Konjic, se je pokazal najboljši vsebine. Premog, kakšnega so tam izkopali, se da primerjati z najboljšim angleškim premogom. S to najdbo se ne bo okoristila samo južna železnica, temveč bo s

tem pomagano splošni draginji premoga na Štajarskem.

(Žiškemu bralnemu društvu) daroval je konjiški narodnjak gospod K. Šepić 20 kron. Za ta izredno velikodušni dar se odbor prav priarčno zahvaljuje.

(Iz Slov. Bistrice) smo naprošeni vprašati, kaj je z ondotno podružnico sv. Cirila in Metoda. Ednaka vprašanja pa potrebujejo še mnoga druge podružnice, kajti pri glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda se je konstatovalo, da nad polovico podružnic sploh — dremlje. Ako se same ne prebudijo, treba jih bo rahlo podrezati.

(Slov. Bistrica.) Še večja predrznost Stigerja in še nekaj. Danes je došlo naročilo na župana Stigerja od c. kr. okrajnega glavarstva, da se mora cesarjeva zahvala nabiti tudi v slov. jeziku. Kot strela iz jasnega neba je zadelo to povelje Stigerja. V svoji razburjenosti je letal k tistim, ki so pritožbo podpisali; hudoval se nad njimi, rabil nedostojne besede kot dr. . . . vs. . . . in grozil s tožbo. Tudi „Domovini“ je grozil s „pressprocesom“, ker se je predrznila v tej zadevi potipati njegove živce. Mi se smejimo Stigerjevi jezi in njegovim grožnjam. Časi, ko so občinski predstojniki bili vsemogočni, so minoli. Svoji nemški kliki lahko zapoveduje kakor mu ljubo, a nam Slovencem ne bode. Če se bomo pritoževali, ne bomo vprašali Stigerja, če se mu tudi vsled jeze žolč razlije. Vprašali pa bomo demo na pristojnem mestu, s kakšno pravico kliče Stiger podpisatelje tožbe na odgovor in rabi nedostojne besede! Tako predrznost si od osebe kakor je Stiger enkrat za vselej prepovemo! Čudno pa je, da je Stigerja na njegovem letanju po mestu spremljal g. kaplan Bratkovič. To dejstvo pove dovolj!

(Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici) priredi dne 16. t. m. v gostilni g. M. Slana Slomšekovo slavnost z mnogobrojnimi sporedom. Začetek po večernicah. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Vremenska postaja na Cvenu) beleži v mesecu avgustu t. l.: Srednja toplota 18,2° C. Najvišja toplota dne 24. ob 2. h. p. m. 28,6° C. Najnižja toplota dne 31. ob 7. h. a. m. 10,2° C. Največ padavin dne 15. 24,9 mm. Vsota padavin 102,9 mm. Število dni s padavinami 12, z meglo 5, z nevihto 4. Povprečna oblačnost 5,3.

(Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu) priredi v nedeljo dne 10. septembra t. l. po večernicah 1. Slomšekovo svečanost s slavnostnim govorom in deklaracijami. 2. Občni zbor. Poročilo starega odbora in volitev novega. Vmes petje. 3. Veseloigra v ednem dejanju „Mutek“. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor. Slovenci, podpirajte nas na slovensko nemški meji!

(Pri zadnji učiteljski konferenci v Slov. Gradcu), dne 1. septembra t. l. se je konstatovalo, da manjka v tem okraju čudovito veliko učiteljev, kar zelo zadržuje napredek ljudske šole. Kje pa je iskati vzrokov? Gotovo je najbolj kriva slaba plača, (akoravno zboljšana), sosebno učiteljev-novincev. Vsak, ki dovrši učiteljske in le nekoliko misli na prihodnost, gotovo si rajši izvoli drug stan, kjer so mu odprta druga boljša pota. Pa tudi že nastavljeni učitelji, ki so že pili kupo učiteljskih bridkostij, radi obračajo temu stanu hrbet, učitelji-očeti pa svoje sinove dajo rajši kaj družega študirat, ker vedo, kako težaven in nehvaležen je ta stan.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda Vuhred-Marnberg) ima prihodnjo nedeljo dne 9. septembra t. l. občni zbor in veselico in sicer pri „stari pošti“, ob 4. uri popoldne. Slavnostni govor bo imel gospod notar Bežan. Vse prijatelje slovenske narodne šole vabimo, da se udeležijo shoda in veselice. Podpirajmo narodne šole ob slovenski meji!

(Civilni geometer v Mariboru) g. J. Marek, je odložil svoje pravice.

(Romanja na Slomšekov grob.) V „Slovenca“ je sprožil nekdo misel, naj bi priredili Slovenci skupno romanje na Slomšekov grob v Maribor, kjer so zagrebli našega miljenca dne 26. septembra 1862. Z romanjem naj bi bila v zvezi ljudska veselica v mariborskem „Narodnem domu“. Uvaževanja vredna misel!

(Prepovedan izvoz svinj na Ogrsko.) Zaradi svinjske kuge v ptujem okraju je od tam prepovedan izvoz svinj na Ogrsko.

(Nesreča v gorah.) Blizu Schladminga na Gor. Štajarskem padla sta brata visokošolca Hugo in Emil vitez Lampel raz neke visoke skale ter se ubila.

(Izpiti iz državnega računarstva) se vršijo v Gradcu dne 8. oktobra t. l. Prošnje morajo vlagati dame najpozneje do 10. gospodje do 29. septembra pri predsedniku izpraševalne komisije, dvornemu svetniku Fr. Zeidler, Glacistrasse 61 v Gradcu.

Kranjska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu na Dolenjskem.

Po kranjskih listih razpisuje slavni deželni odbor kranjski ravno zdaj 7 deželnih stipendij in več mest plačujočih učencev kmetijske šole na Grmu. Pri tej priliki si ne moremo kaj, da bi te šole, kakor smo to v prošlem letu storili, tudi letos našim štajarskim gospodarjem najtopleje priporočali. Letos storimo to tem rajše, ker smo se v poletnem času na lastne oči prepicali, da je grmska šola tako urejena, kakor ne z lepa katera druga ednaka šola. To bodisi glede šolskih prostorov, kakor tudi glede gospodarskih in ne manj glede njenih kultur, kakor trtnice, drevesnice, sadovnjakov, vinogradov, njiv, travnikov itd. Kaj važni moment, kateri nas nagiblje k priporočitvi te šole je pa ta, da poznamo osebno učitelje, kateri na njej poučujejo, in da poznamo način, kako poučujejo. Trije stalni učitelji: vodja, pristav in učitelj, kakor tudi vsi štirje pomožni učitelji: za veronauk, živinozdravilstvo, gozdarstvo in petje, so pripoznati strokovnjaki, so pa tudi odlični narodnjaki. V tej šoli se ne muči učence sinove slovenskih starišev edno celo leto z priučitjem nemščine, v kateri se potem v drugem in tretjem letu še strokovne predmete učencem razlaga; marveč smatra se slovenščino za isto tako od Boga ustvarjeni jezik kakor nemščina, in slovenske mladenče poučuje se naravnim potom v njih materinem jeziku v prvem in drugem letu, in tretjega niti treba ni, tako, da skončajo učenci šolo že v dveh letih, ne pa v treh. Učence poučuje se pa seveda v domačem jeziku z isto ljubeznijo, z isto unemo, katero zamore v sebi le tisti učitelj nositi, kateri v svojem srcu čuti, da ima pred seboj mladenče tiste narodnosti, kateri sam pripada, in da mu je naloga, da mu je dolžnost sinove svojega lastnega naroda, značajnim, pridnim in poštenim gospodarjem, zvestim državljanom izgojevati. Da mora tak pouk od strani učiteljev z povsem drugačnim veseljem drugačno unemo podajati biti, kakor pa, ako ga nemško čuteči učitelji slovenski deči v nemščini dele, to razumno je pač samo o sebi. Istotako razumno je pa tudi namo o sebi, da morajo učenci pouk, v svojem lastnem jeziku jim podeljen, z veliko večjem veseljem sprejemati, kakor pa v ptujem, do dobrega niti razumnem jeziku. Osebito samo o sebi razumno je pa tudi to, da mora uspeh poučevanja povsem drugačen biti, ako ga učenci popolnoma razumejo, ter z veseljem sprejemajo, kakor pa, ako ga razumejo le deloma, in ako ga ravno zaradi nepopolnega znanja poučnega jezika z Bog ve kakim veseljem ne sprejemajo. Končno pa ni nikakor prezreti, marveč z največjo odločnostjo povdarjati tudi to, da se v kmetijskih šolah, v katerih se slovenski mladenči prisiljeno nemško poučujejo, — kakor je to žal v naših štajarskih šolah uvedeno, — da se taki učenci kaj radi raznarodijo, in da postanejo, ko so se z velikim trudom nemščine priučili, kaj radi prav strastni nasprotniki svoje lastne narodnosti — hudi nemčurji. Grmsko šolo priporočati moramo našim gospodarjem pa tudi še iz ednega povoda, in ta je sledeči: Istina je, da so se učenci te šole, kateri so iz pravega namena v njo prišli, ter v njej svoje vsestransko dolžnost storili, v praktičnem življenju prav hvalevrednim gospodarjem skazali, bodisi na lastnem gospodarstvu ali pa kot uslužbenci na ptujih gospodarstvih. Poznata nam je na Štajarskem velika graščina, katere oskrbnik in obadva gospodarska pristava, sta nekdanja učenca grmske šole. Vsi trije spol-

nujejo svoje dolžnosti v popolno zadovoljstvo lastništva ter v čast šoli, v kateri so se izšolali. Istotako prezreti ni na grmski šoli to, da se poklada v nji razun na strokovno izobrazbo učencev, tudi dosti na njih občno društveno oliko. To gre posneti že iz tega, da so v hiši pod vednim nadzorstvom učitelja, kateri je ob ednem njih prefekt, pri sprehodih nadzoruje jih pa vedno eden gospodarskih uslužbencev. In občni omiki učencev prinaša velik del gotovo tudi to, da se poučujejo i v petju po posebnem učitelju. To se razume, da v narodnem petju. Do stipendij, razpisanih po slavnem deželnem odboru kranjskem, res da štajarski mladenči nimajo pravice, pač pa do razpisanih mest plačujočih učencev. Plačujoč učenec postane pa na grmski šoli, kakor javni, lahko sleherni mladenič, kateri je v položaju zadostiti zahtevam razpisa glede mest plačujočih učencev. No tem zahtevam glede denarnih stroškov pač ni težko ustreči, kajti kak denar je li to, 60 vinarjev za hrano in stanovanje na dan, 40 kron pa šolnine za vsako leto. Vsak premožnejši gospodar zamore pač toliko za strokovno izobrazbo svojega naslednika v gospodarstvu potrositi. Manj premožne podpirali naj bi pa v tem oziru slavni okrajni zastopi, kateri naj bi, namesto da denarne podpore — ustanove — za nemške domače šole razpisujejo, iste za slovensko na Grmu razpisovali; kakor je vse hvalevredno v prošlem letu slavni celjski okrajni zastop to storil. Potrošen je denar pač tu i tam ednako, nikakor pa ni enak uspeh šolanja, ako je edna za Slovence nemška, druga pa narodno-slovenska! Ako kje, je tukaj na mestu, da se izvaja geslo: „Svoji k svojim“. Upamo pa za gotovo, da ne ostanejo te naše besede „glas vpijočega v puščavi“ temveč da najdejo, kakor v prošlem letu pri slavnem celjskem okr. zastopu, lepa tudi pri drugih ugoden odziv. To Bog daj!

Druge slovenske novice.

(„Ljubljanska kreditna banka“) razpošilja naslednji oglas: „S sledečim nam je čast naznaniti vam najvljudneje, da je dovolilo visoko c. kr. notranje ministerstvo z dnem 18. julija 1900, štev. 23508 „Ljubljansko kreditno banko“, katera je že pričela delovanje na podlagi njenih pravil ter ima prostore v Špitalskih ulicah štev. 2 v hiši gospoda Grobelnika. „Ljubljanska kreditna banka“ ni konkurenčno podjetje že obstoječim tukajšnjim denarnim zavodom; nasprotno je ista takorekoč njihova popolnitev ter se bode vedno potrudila ostati v prijetnem sporazumenju in živahni zvezi s hranilnicami in posojilnicami. „Ljubljanska kreditna banka“ ni politično, temveč čisto trgovsko podjetje, katera ima svoj postanek zahvaliti potrebi prebivalstva po domačem bančnem zavodu, in bode pri svojem delovanju obračala vso pozornost temu prebivalstvu ter po tem takem prizadevala si pred vsem izpolnjevati svojo nalogo v krepki podpori kupčije, obrti in industrije. „Ljubljanska kreditna banka“ je vsled svojih obilnih zvez v prijetnem položaju omogočiti tudi najširšim krogom, posluževati se koristi, ki izvirajo od velikega kapitala ter vas vabi za to, da uporabljate njeno posredovanje, zatrjujoč vam, da boste kulantno in ceno postreženi. Posli ljubljanske kreditne banke: Nakup in prodaja vrednostnih papirjev in valut, posebno rent vseh vrst, zastavnih pisem, železniških prioritet, akcij, srečk, nemških mark, laških lir, rubljev, ameriških dolarjev itd. Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk. Zavarovanje proti zgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk, zastavnih pisem in prioritet. Vinkulacija in devinkulacija vrednostnih papirjev vseh vrst najkulantneje. Kavcije vojaških ženitev, kakor tudi vse druge kavcije v vrednostnih papirjih praskrbuje ceno. Denarne vloge obrestuje od dne vloge do dne vzdiga s 4%, in izplačuje tudi večje zneske proti zelo kratki odpovedi. Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi. Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje. Revizija izžrebanih številk in odrezovanje kuponov. Eskomtovanje menic kulantno in ceno. Inkasso menic na vse tuzemske in inozemske bančne trge. Dovoljenje dimiclovanja menic izven Ljubljane v zvezi z banko stoječih strank. Stavbni krediti s primerno p d-

vrščeno po štirih kronah, v katerih ima „Zveza“ svoj delokrog, namreč Koroško, Kranjsko, celo Primorsko in Štajersko tako: Lastno in tuje imetje in ostala pasiva, posojila in druga aktivna in statistična zadržanosti, davkih pristojbinah, stroških uprave itd. K sklepu pa je sestavljen skupni pregled statističnega gradiva

382

logo najkrajše. Blagovni oddelk. Nakup in prodaja blaga v komisiji. Poleg tega bodo se vse druge v bančno stroko spadajoče transakcije najskrbneje izvrševale.

(Osebnost.) G. Engelbert Gangl, mestni učitelj v Ljubljani, pesnik in pisatelj, je dobil dopust za prihodnje šolsko leto, da popolni svoje študije na dunajskem pedagogiju.

(Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“) ne bo imel napovedane dirke dne 16., temveč dne 23. septembra, ker se vrši 16. septembra velika Prešernova slavnost v Kranju.

(Nagloma je umrl) na ljubljanskem kolo-dvoru delavec Karol Grdič iz Zagorja na Hrvaškem, ko se je vračal iz Gornje Avstrijskega domov.

(Poročil se je v Ljubljani) dne 2. t. m. g. Veličan Fink, mestni blagajnik z gđ. Pavlo Bézlajevo.

(„Ljubljanski Sokol“) priredi jutri dne 8. septembra skupni izlet v Vipavo.

(Izseljevanje v Ameriko.) Meseca julija in avgusta je odpotovalo samo iz ljubljanskega kolodvora 165 oseb v Ameriko.

(Častno občanstvo) je podelila občina Žire deželnim poslancema gg. dr. Ivanu Tavčarju in Ivanu Božiču.

(Nesreča.) Na 22letno Ivano Stražišar iz Matene, se je zvrnil dne 31. m. m. voz sena ter jo ubil.

(Konja sta utonila.) V Kandiji pri Novem mestu je pustil pretečeno soboto J. Šuško iz Krške vasi v voz vprežena konja pred gostilno. Konja sta se splašila ter zdirjala z vozom v Krko, kjer sta utonila.

(V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) je bilo meseca avgusta 172 bolnikov, od teh jih je ozdravilo 83, zboljalo 18, preostalo 67.

(Vremenska postaja v Krškem) je zaznamovala meseca avgusta dne 27. najvišjo toplino (30° C), dne 31. najnižjo (12° C); srednja toplota tega meseca je bila 19° C.

(Gasilno društvo v Idriji) je v nedeljo dne 26. avgusta t. l. slovesno praznovalo svojo desetletnico.

(Nepotrjeni zakon.) Zakonski načrt koroškega deželnega zbora za premembo počitnic na ljudskih in meščanskih šolah ni dobil cesarjevega potrjenja.

(Dopolnilna državnozborna volitev na Koroškem.) Na mesto odstopivšega državnega poslanca za beljaške okraje so postavili Nemci kandidatom posestnika Gregorja Janich (Janič) iz Borovelj. Slovenci niso postavili svojega kandidata, menda se že z edinim dosedanjim zadovoljujejo.

(Za slovenske šole v Trstu) je sklenil zadnji shod političnega društva pri sv. Jakobu resolucijo na vlado, naj že vendar dá enkrat odgovor na rekurz, katerega so tržaški Slovenci v zadevi svojih šol vložili že pred leti. Nadalje se naroči političnemu društvu „Edinost“, da se stavi proklamacijo v vseh slovanskih jezikih, s katero se prosijo vsi Slovani za podporo, da dobijo Slovenci v Trstu svoje ljudske šole, za katere se brezuspešno potegujejo že celih 16 let.

(Velika tatvina v Trstu) V tovarni za luščenje riža v Trstu je zmanjkalo tri vagone riža v vrednosti 200.000 glt. Tatvino je povzročil tovarniški agent A. Pinzig.

(Umrl je) v Trstu dne 3. t. m. nagle smrti na ondotnem kolodvoru vpokojeni svetnik višjega deželnega sodišča g. Anton Tomičič.

(Goriške deželne ustanove) Deželni odbor goriški razpisuje 4 deželne ustanove po 400 kron za visokošolce z Goriškega. Gledalo se bo, da dobita dve ustanovi dijaka slovenske in dve dijaka italijanske narodnosti. Nadalje je razpisana tudi deželna cesar Franc Jožefova ustanova v znesku 600 kron.

(Imenovanja.) Suplent na državnem gimnaziju v Tridentu Anton Celeste Caldini je imenovan pravim učiteljem na državnem gimnaziju v Kopru; suplent na drugem državnem gimnaziju v Brnu, dr. Sigfrid Nagel pravim učiteljem na državnem gimnaziju v Pulju; suplent na državnem gimnaziju v Pazinu Josip Roža pravim učiteljem na istem zavodu.

lijona frankov letne spazaže, srbaka vlada je temveč sklenila odtegniti mu še dosedanje apnažo 300.000 frankov te obrabiti, da bi Milan še kedaj stopil na srbaka tla.

(Italija) snuje zelo obsežni program vojaških reform, katerega je vojni minister, general Ponza že izdelal.

(Cerkveni rop.) Na Trstju je oropal nek habsburški bogato aliko Matere Božje ter odnesel vse zlatino in srebrnino.

(50letnica biskupovanja dr. J. J. Strossmayerja) se vrši 7. h. 8. t. m. Dne 7. septembra ob 11. uri je čestitanje Djakovčanov v biskupovem dvoru, zvečer razsvetljava, bakljada in serenada; dne 8. septembra ob 5. uri budnica, ob 8. uri prihod procesij v stolno cerkev, ob 9. uri slovesen vhod biskupa v stolno cerkev, po sveti maši čestitanje v dvoru, ob 2. uri banket za goste, ob 6. uri koncert društva „Preradović“, ob 9. uri zvečer komers v prostorih „Velike gostilne“.

(Slovenec umorjen na tujem.) Pred nekaterimi meseci je odšel iz Ribpovca pri Trebnjem 31letni premogar Franc Florjančič. Pred nekaj dnevi pa so ga našli oropanega in umorjenega na Westfalskem.

Dopisi.

Iz Kozjega. Vročina pasjih dni je sicer minula, a nje vpliv na možgane naših nemškutarjev se še vedno pojavlja. Že par tednov obnašajo se nekateri naših nemškutarjev kakor stekli. Nobene noči ni miru. Kakor vi v Celju, imamo tudi mi med nasprotniki generale, ki ostajajo v zatišju, in pa barabe I. in II. vrste. Nato čujejo in aprobejuje izgrede, katere drugi izvršujejo. Razloček med vami in nami je le ta, da ste vi v posilnemškem Celju, mi pa v slovenskem Kozjem. Tu pri nas bodemo barabonstvu kmalu konec storili, zapomnite si to ponočni razgrajati! Ali ne poznate recepta vaših bratov v Celju? Batine, „špehkanro“ itd. imamo tudi mi na razpolago. Toda ni da bi bilo vredno o teh razgrajatih govoriti, nasloviti hočem danes nekaj besedi na g. davkarja & Comp. Gospoda ali vam ni znano, da imate v svojih uradih dva mlečnozoba fantiča, ki namesto, da bi si ponoči v postelji sušila svoja mokra ušesa, po trgu kruhita in kalita nočni mir? Ali bodeta še dalje trpela, da bodeta uslužbenca vaših c. kr. uradov kričala „die Wacht am Rhein“ in „Heil und Sieg“? Ali hočete doživeti opomin od zgoraj? Prav lahko postrežemo; ako ne morete ukrotiti svojih mladih uslužbencev, bodemo pa mi začeli — vas učiti, kake dolžnosti imate kot uradniški načelniki napram svojim podložnim, če se ti nedostojno obnašajo. Ali vam bo to zadostovalo?

Iz Ormoža. Dne 26. m. m. priredila je ormoška čitalnica na vrtu g. Kalchbrennerja Slomšekovo alavnost. Prišlo je ljudstva od vseh krajev v obilnem številu, tudi bratje in sosedci Hrvatje so nas v lepem številu pozdravili. Zakaj pa tudi ne, — saj je gromenje topičev že celi dan oznanjalo to veliko slovesnost. Ormoški pevci kakor tudi pevkinje so izvrstno svojo nalogo rešili, in bi bilo želeli, da nam bi še večkrat takšne vesele ure priredili. G. Rajšp je govoril v iskrenih besedah o namenu Slomškove slovesnosti. Temu je sledilo še več govornikov, med katerimi naj bo omenjen g. prof. Dogša iz Zagreba, kateri nam je živahno predstavil sedanji žalostni stan Slovencev in Hrvatov.

Še le pozno v noči so se gostje razšli s pozdravom „na svidenje in Ljutomeru!“

Tukaj bi še rad omenil, ker sem ravno v zadnji številki „Domovine“ bral, da je celjski Stiger pustil samo nemške zahvale presvit. cesarja ob njegovi 70letnici nabiti po mestu. Tudi pri nas v Ormožu je naš g. „burgermajster“ dal samo nemške natise pribiti. Menda misli, če naši kmetje vedo od tega kaj ali ne, to je vse edno. Pač pa ima v veži mestnega urada dvojezični natis, torej, kdor ne zna blažene nemščine, naj se poda v vežo mestne uradne hiše in naj tam po kotih stika.

Iz Goricopolja. Na mojem potovanju sem zasledil, da se „Štajerc“ = „giftna krola“ iz Ptuja potepa tudi po veselih Slovenskih goricah. K Sv. Ani so ga poslali nekemu krčmarju, a gospodje v Ptuj so pozabili poslati ono številko na oni svet — miru, kajti kratko rečeno, dotični krčmar je mrtev. Kako so se urezali. Spet so poslali drugemu krčmarju, pri katerem so se zopet urezali, namreč zavednemu Slovincu in rodoljubu Janezu Kmetič, kateri je pa „Štajercu“ pokazal „retour“. Romati je morala „giftna krola“

osušnijo. Ako hočemo zlobne nakane naših nasprotnikov preprečiti, treba, da zlasti „Naša straža“ obrne vso svojo pozornost na severno mejo in s pomočjo slovenskih denarnih zavodov gospodarsko oklepi naš življ. Kjer je v naravnosti, da ga požre nenamitaj tuje.

(Najboljša madžarska umetnika) sta Hrvata Bukovac in Frangeš Runsta „Tribuna“, ki

zopet v Ptuj. Slava zavednemu Kmetiču, le enkrat — alava! Dalje omenjam, da posebno od Sv. Lenarta marljivo vajujejo „giftna krola“ k Sv. Ani, imenujem „gašiča“, ki v košu zraven kruha in žemlj nosi tudi „Štajerca“, svetujemo kruhu in žemlj opusti, sicer naj onemu peku, da to zanaprej opusti, sicer naj svojo zemljo sam pojé, ker mi bi drugod kupovali. Dalje se deli pri Sv. Lenartu „Štajerc“ tamkaj, kjer prodajajo tobak, ali imajo — pravico? Za „Štajerca“ gorita tamkaj sloviti „Burmeister“ in nemčurski odvetnik. Tako torej Mi bodemo že skrbeli „Štajercu“ v Ptuj srečno pot iz Slovenskih goric! Ako ali, ga bodemo že zopet — potipali! Do ta čas pa mi bodi „Domovina“, naš priljubljeni časnik, najpristronejšje po zdravljenju od tvojega vernega dopisnika

Goricopoljca.

Narodno-gospodarske novice.

Čebeloreja.

Vlada potrebuje novcev; vendar ni nikoli v zadregi, kje bi jih dobila. Da nam je pa sladkor podražila, zadela je s tem srednje in nižje sloje ljudstva najhuje. Ker je pa človeški rod že navajen in podvržen sladkemu, zakaj bi ne segli po tem, kar nam je bolj zdravo, bliže in ceneje in to nam nanosi naša toliko marljiva čebelica. Le glej jo, kako hiti od cveta do cveta in ne počiva pred, da težko obložena prileti domov, tukaj odloži svoje breme ter gre zopet nabirati. Tako dela naprej, dokler po šest do sedenskem trudopolnem delu konča svoje življenje. — Med pa, ki ga nanosi v svoje stanovanje je sladčica, katero so že ljudstva v starem veku poznala in čislala. Iz strdi so si delali zdravo pijačo ter jo rabili za različna zdravila. Ko sem obiskal necega čebelarja, pravila mi je mati, da dobivajo otroci v kavo in mleko le med in ti otroci so bili zdravi, rudečelični in krepki, da jih je bilo veselje gledati. Čebele tedaj k hiši in potem nam ne bo treba za sladkor denarja izdajati; ker se je pa ta podražil, dobil bo tudi med še višjo ceno ter nam bo dobro došel dohodek.

Naša domovina je pa kakor najsč stvarjena za čebelorejo. Družba sv. Mohora je bila tudi že o tem prepričana, ko je izdala „Čebelarčeka“. Pri nas ima čebela dovolj paše. Zgodaj spomladi cveto po vrtil vijolice in trobentice, po gozdih pa zdatno resje. Največ ji pa ponuja sadno drevje, katerega je ravno naš Slovenski Štajar jako bogat. Dokazano je tudi, da v krajih, kjer ljudje čebelarijo, sadno drevje bogateje obrodi. Ljubi Stvarnik je namreč med drugim tudi čebeli odločil delo opravljanja v naravi. Čebela letaje od enega cveta do drugega združuje s svojimi nožicami oboji plemenski prah.

Ni pa dovolj, ako kupiš čebele ter postaviš panj ali čebelnjak ali pod streho; čebelam je treba tudi pri delu pomagati ter jim ga olajšati, da imaš več dobička. Čebela ima mnogo sovražnikov, ki lahko uničijo ves zarod. Že živalca sama se nam smili, da mora poginiti, povrh tega trpimo še pa škodo. Ako se „matica“ zgubi ali pogine, zgubimo ravno tako vse čebele ali dobiček od ednega panja. Po hudi zimi umori jih glad ali žeja. Iz teh in še mnogo drugih vzrokov razvidimo, da je treba k umni čebeloreji premakljivega satovja, katero je že pred mnogimi leti izumil župnik Dzirdzen. Pri tem satovju imamo čebele takorekoč v rokah, kajti pogledamo lahko če ima zarod „matico“, če je ta plodovita in če se niso v panju večje in njih črvi naselili; tudi laglje pokladamo čebelam medu ali sladkorja in vode, lahko jim stanovanje osnažimo in kar je najvažnejše, kadar hočemo med imeti, nam jih ni treba neusmiljeno moriti. V jeseni ima vsak panj večinoma mlade čebele in te so poklicane zgodaj v spomladi iti na delo. Da imaš pa več delavk na spomlad, zakaj bi jih pa v jeseni moril. Panju, kateremu hočeš med ali vosek vzeti, umori v jeseni le matico. Vzemi pa zmiraj panj s staro „matico“, da ohraniš mlado; kajti čim mlajša je matica, tembolj je plodovita, namreč več jajec leže. Ostale čebele pa kadé zmeči mirnega hladnega dne k drugemu panju. Istotako lahko združimo več panjev v ednega. To se lahko zgodi le, če imamo panje s premakljivimi satovi. Ako združene čebele s tobakovim

domom nekoliko omamimo, bodo se popolnoma sprijaznile. — Zdaj imaš že v jeseni močen panj, čebel je mnogo in ta se stisnejo v mrzli zim; ker jih je pa mnogo, tem topleje jim je in čim topleje jim je, tem manj rabijo živeža. Ko pa pride vesela spomlad, jih gre mnogo na delo, in ti imaš zgodnje in močne roje ter pričakuješ lahko valed tega obilo medu.

Da je treba večkrat v panj čebelar pogledati, razvidimo iz sledečega: Ednemu naših kmetov prileti pred par leti roj ter se mu vse na drevo blizu hiše. Ker se gospodar ni oglasil, naprosi ta sosednega čebelarja za panj in ga postavi potem s čebelami vred tudi pri tem v ulnjak. Pogovorila sta se, da se bodeta v jeseni z medom delila. Ko je pa prišla jesen, imel bi rad ves med ta, ki je roj našel, on stuhta, da mu gre pravica do vse panjeve vsebine. Nečega večera, ko čebelarja ravno ni doma, pritihotapi se k ulnjaku in z žveplom pogumno zamori svojo živo lastnino. Veseli se sladke strdi, pa, ko odpre panj, najde le nekaj razjedenih satov, karih 30 žveplanih čebelih mnogo nesnage in še več tistih več in njih črvov.

Priporočujemo tedaj panje s premakljivimi sati, vendar nočemo povdarjati s starimi proči. Tudi stari naj ostanejo v čebelnjaku, dokler se čebelar ne priuči in privadi dela s premakljivimi sati. Tudi čebelarju je treba zmiraj čitati — tudi on se nikdar ne izuči. Panj s premakljivimi satovi lahko napravi vsak mizar po vzorcu, katerega si ali kupi ali sposodi. Šube deske se pa nabavajo pri vsakem našem kmetu in temu so naše vrstice namenjene.

Književnost.

(Deseti „Letopis“ slovenskih posojilnic.) Sestavljen tajnik „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju. Leto 1899. Izdala in založila „Zveza slovenskih posojilnic“. Tiskal Dragotin Hribar v Celju. 66 strani v četverki. Kedar človek pogleda na politično razkosanost na Slovenskem, zaboli ga globoko v dno duše in hoče obupati nad slovensko bodočnostjo. Ta obup pa hitro mine, kedar vidimo, da je v kljub našemu nepotrebemu strankarskemu boju še vse polno Slovencev, kateri se dosledno nočejo v ta bratski prepir vtikati. Taki vrli Slovenci so v Celju, kjer imajo vse polno slovenskih društev, ki se nočejo deliti na strankarske panoge, kakor se to le v preveliki meri godi na Kranjskem in v najnovejšem času žalibog tudi na Goriškem. Med temi vrliimi društvi zavzema skoro da prvo mesto „Zveza slovenskih posojilnic“, katera pod vodstvom domoljuba stare korenine, namreč pod vodstvom g. Miha Vošnjaka že 20 let deluje. To društvo pospešuje z besedo in peresom, s poukom, z duševno in drugo raznovrstno podporo razvitek slovenskega posojilništva. Ko je začelo to društvo delovati, nismo imeli Slovenci niti 20 posojilnic, a zdaj jih bode kmalu vseh skupaj blizu 200. Polovica teh pa se je osnovala po neposrednem ali po posrednem vplivanju „Zveze slovenskih posojilnic“, ki tudi nadzoruje tiste posojilnice, katere se jej kot društvene pridružijo. Na literarnem polju je to društvo prvotno z izdavanjem mesečnika „Zadruga“ koristilo. Deset let pa izdaja „Letopise“, katerim je bil urednik najprvo podpisani, potem g. Endlicher in zdaj pa neumorni revizor g. Franjo Jošt, ki je zopet s tem letnikom pokazal, kako je z dušo in srcem vnet za razvoj slovenskega posojilništva, v katerem je strokovnjak prve vrste. Ta letnik prinaša ednako prejšnjim po zgledu statistike čeških in poljskih posojilnic statistiko o 98 slovenskih posojilnicah (20 [vse] je koroških, 27 [vseh] je že blizu 70) kranjskih, 11 primorskih [vseh] je blizu 40), 40 štajarskih [vseh] znabiti 45)), ki so pri „Zvezi“, namreč: imenik posojilnic, statistika o l. 1899, in v tekstu vse polno lepih temeljito pisanih navodov za korektno poslovanje naših domačih posojilnic. Statistika je razdeljena na tri dele in sicer prinaša ista gradivo razvrščeno po štirih kronovinah, v katerih ima „Zveza“ svoj delokrog, namreč Koroško, Kranjsko, celo Primorsko in Štajarsko takole: Lastno in tuje imetje in ostala pasiva, posojila in druga aktiva in statistiko o zadružniških, davkih pristojbinih, stroških uprave itd. K sklepu pa je sestavljen skupni pregled statističnega gradiva

vseh štirih kronovin, iz katerega je razvidno, da razpolagajo zveze posojilnice čez 36.304.777 K 53 h aktiv. Čistega dobička pa so napravile vse te posojilnice 250.984 K 04 h, to je velikanska vsota, katera bi sicer šla v prid tujim denarnim zavodom, ako ne bi imeli Slovenci teh zglednih lastnih posojilnic, katere baš navedena „Zveza“ tako uzorno pregleduje. Zanimivo je osobito poročilo o nadzorovanju g. revizorja, kateremu se ne moremo dosta načuditi, kako je mogel toliko potovati, učiti, delati, poleg tega pa še preskrbovati tako obsežno korespondenco in še „Letopis“ tako hitro sestaviti, kakor se to do zdaj še nikoli ni zgodilo. Čast in slava mu!

Ivan Lapajne.

Politični pregled.

(Državni položaj.) Kriza v ministerstvu je zopet potihnula, zato pa se tembolj zatrjuje, da se razpusti državni zbor že do 13. t. m.; vse-kakor pa takoj po 13. septembru, ker ta dan sprejme cesar vse poljske poslance v avdijenci.

(Trgovski shod na Dunaju) se vrši dne 8. septembra t. l. ter se ga udeležijo trgovski zastopniki iz vseh kronovin.

(Zgodovinar dr. Holub Emil), znani afriški potovalec, je postal profesor zemljepisja na češki gimnaziji v Pragi.

(Češki tabori.) Bolj ko se mešajo parlamentarne štrnje, tembolj delavni so češki poslanci doma. Pretečeno nedeljo se je vršil zopet velik tabor na neki gori blizu Nute na Čoškem. Prišlo je nad 15.000 ljudi. Ko je začel govoriti radikalni urednik Klofos, pokazalo se je izza hriba 60 orožnikov, ki so ves čas govora pazili, ne da bi bilo prišlo do najmanjšega nemira. Taki sijajni tabori pripomorejo, da je zadnji češki kmet o političnem položaju bolje poučen, kakor pri nas marsikateri razumnik.

(Hrvaški ban odstopi?) Mažarski listi prinašajo vest, da hoče hrvaški ban grof Khuen-Hedervar v teku dveh mesecev odstopiti ter da je svojim naslednikom priporočil grofa Štefana Erdödyja, Hrvaški narod bi tedaj prišel iz dežja pod kap.

(Ogrska industrija.) Ogrski trgovinski minister je pozval mestno upravo v Budapešti, da izkaže koliko industrijskih predmetov porabi mesto in koliko teh predmetov je ogrskega izvora. Mesto je izkazalo letne potrebe za 500.000 kron. Minister je na to naročil še ostalim magistratnim upravam, naj smatrajo za svojo patrijotično dolžnost, naročiti industrijske predmete izključno pri domačih podjetjih. Podobno je ukrenilo tudi ogrsko notranje ministerstvo. Pozvalo je vse lekarnarje, naročiti svoje potrebe, kakor papir, steklenice itd. samo pri domačih tovarnah. Nedavno je bil v Požunu sestanek ogrskih trgovskih podjetnikov in uslužbencev, ki so se pismeno zavezali, vse potrebščine v prvi vrsti naročati le doma na Ogrskem. Tako na Ogrskem, kako pa delamo za industrijsko povzigo v Avstriji in kako še le med Slovenci?

(Ubogi Slovaki.) Slovaški rodoljubi so sprejeli na kolodvoru v turčanskem Sv. Martinu urednika Pistorja, ko se je ta vrnil po prestani kazni osem mesecev v rojstni dom. Vse je mažarsko sodišče obsodilo zaradi odobravanja kaznjivega dejanja. Obsojeni so se pritožili pri najvišjem ogrskem sodišču, toda isto je kazni še zvišalo, ter so obsojeni: odvetnik Dula (prej šest tednov) na šest mesecev, pesnik Svetozar Hurban (prej 14 dni) na pet mesecev, Blažej Bula, Pavel Modron in Andrej Holašan (prej osem dni) na tri mesece. Ostalih 17 meščanov je dobilo po dva meseca. Ali je še kje dežela tolike krivice?

(Rumunsko-bolgarski razpor.) Za prihodnjo spomlad se pripravlja na splošno macedonsko vstajo. Bolgara Trifonov in Bogdanov sta baje izpovedala, da se je izdal tajni ukaz, posredno pred vstajo umoriti rumunskega kralja Karola.

(Razkralj Milan na cedilu.) Ne le, da sin Aleksander ni dovolil razkralju Milanu pol milijona frankov letne apanaže, srbska vlada je temveč sklenila odtegniti mu še dosedanje apanažo 300.000 frankov ter zabraniti, da bi Milan še kedaj stopil na srbska tla.

(Italija) annje zelo obsežni program vojaških reform, katerega je vojni minister general Ponza že izdelal.

(Italija proti nemščini.) S posebnim dekretom italijanskega naučnega ministra se odpravi nemščina iz licejnih italijanskih šol.

(Slovenci v Italiji.) Prebivalci okoli Nadiže, Sv. Petra in Čedada so, kakor je znano, Slovenci in morajo mnogo prestati v narodnem oziru pod sedanjo krutovlado italijansko. Le ti Slovani so doposlali te dni slovensko sestavljeno spomenico do sedanje kraljice Jelene, v kateri spomenici tožijo o zanemarjenju njihovih narodnih pravic in o splošnem njihovem stanju. Spomenica se glasi: Njenemu Veličanstvu kraljici Jeleni! Veličanstvo! Na tem skrajnem iztočnem robu italijanskega krajevstva živi po dolinah Režije in Nadiže okoli 50.000 Slovencev, kateri prinašajo k nogam Vašega Veličanstva skromno prošnjo, da bi Vaše Veličanstvo izvolilo ozreti se na naše tužno moralno stanje in ga tudi upoštevati. Žalibog, Vaše Veličanstvo! Nam ni sreča mila, da bi v naših cerkvah mogli slišati besedo božjo v materinem jeziku, tudi našim otrokom ni dana prilika zahajati v šole, v katerih bi se jih učilo v ljubljene materinščini. V takih težnjah se obračamo do Vašega Veličanstva, da bi se isto ljubeznjivo spomnila nas zapuščenih Slovencev, državljanov italijanskih, katere zanemarija vlada italijanska. V žilah Vašega Veličanstva se pretaka milosrdna slovanska kri in Vaše plemenito srce ne ostane brezčutno ob naši vroči prošnji, katero polagamo pred Vaš prestol v sinovski udanosti. To, cesar prosimo, je za nas življensko vprašanje, a za vlado italijansko spričba bi bila pravičnosti. Prosimo torej Vaše Veličanstvo za naše cerkve in šole duhovnov in učiteljev slovenskega jezika. Nađejajoč se, da naša ponižna prošnja najde milost pred prestolom Vašega Veličanstva, upamo enako, da tudi slavna italijanska vlada poskrbi, da se naši opravičeni želji ugodi v celem obsegu.

Vašega Veličanstva ponižni državljani.

(Ruski car ne pride v Pariz.) Car Nikolaj je poslal francoskemu predsedniku Loubetu red sv. Andreja ter laskavo pismo o prijateljskih vezeh med Rusijo in Francijo, končno pa izrazil obžalovanje, da mu ni mogoče priti na pariško razstavo.

(Vojna v Afriki.) Angleški maršal Roberts je izdal oklic, valed katerega se Transval formalno prikloni Angleški. Bari so izpustili 1800 angleških vjetnikov ter se umaknili proti Krokodlovim goram. Angleži so zgubili do 25. avgusta t. l. 18% cele vojske. Kakor pove uradni izkaz, znaša cela angleška zguba 40.000 mož, med temi je 3.200 mrtvih: izmed ujetih jih je dosedaj zopet izpuščenih 4.300 mož, dočim držijo Bari še v jetništvu okoli 2000 mož. Zaradi ran ali pa bolezni morali so Angleži pustiti domov 27.000 svojih mož. Toliko zgubo že dolgo časa ni izkazala nobena vojna.

(Vojna na Kitajskem.) Ruska vlada je predlagala, da ostane v Pekingju najmanj 10.000 mož mednarodne armade, dokler ne zasede prestola v Kitaju tujcem prijazna vlada. Na cesarski palači v Pekingju je med drugimi zastavami bila dne 28. m. m. razobešana tudi avstrijska. Podkralj Li Hung-Čang obeta, da postavi Kina vso carino pod evropsko kontrolo ter plača od dohodkov vojne stroške. Govori se, da so Kitajci pri Kwang Čangu premagali mednarodne čete. Mednarodna vojska ima v pristanišču Šanghaju 27 vojnih ladij s 7340 možmi in 302 topovoma. Samo Nemčija ima tri vojne ladje in 1041 mož.

Razne stvari.

(Zamenjavanje starih pisemskih zramk in dopisnic) je mogoče še do konca meseca septembra.

(„Südmärkische Volksbank“) so ustanovili v Gradcu. Opetovano smo že opozarjali slovensko javnost na to nevarnost. Naši zagrizeni narodni nasprotniki, ki imajo že itak vsa javna sredstva v svojih rokah in je brezobzirno uporablja v neednakem boju proti nam, so zdaj organizirali celo svoj kapital z očitnim namenom, da nas čim preje, zlasti na meji, gospodarsko osužnijo. Ako hočemo zlobne nakane naših nasprotnikov preprečiti, treba, da zlasti „Naša straža“ obrne vso svojo pozornost na severno mejo in s pomočjo slovenskih denarnih zavodov gospodarsko oklepi naš živalj, kjer je v nevarnosti, da ga gozde nenadoma tujejo.

(Najboljša madžarska umetnika) sta Hrvata Bukovčan in Franček Rimski „Tribuna“, ki

logo najkulantneje. Blagovni oddetek. Nakup in prodaja blaga v komisiji. Poleg tega bodo se vse druge v bančno stroko spadajoče transakcije najskrbneje izvrševale.

(Osebnostna vest.) G. Engelbert Gangl, mestni učitelj v Ljubljani, pesnik in pisatelj, je dobil dopust za prihodnje šolsko leto, da popolni svoje študije na dunajskem pedagogiju.

(Cerkveni rop.) Na Trstju je oropal nek nadobnež bogato sliko Matere Božje ter odnesel vse zlatnine in srebrnine.

(60letnica biskupovanja dr. J. J. Strossmayerja) se vrši 7. in 8. t. m. Dne 7. septembra ob 11. uri je čestitanje Djakovčanov v biskupovem dvoru, zvečer razsvetljava, bakljada in serenada; dne 8. septembra ob 5. uri budnica, ob 8. uri prihod procesij v stolno cerkev, ob 9. uri

zopet v Ptuj. Slava zavednemu Kmetiču, še enkrat. — slava! Dalje omenjam, da posebno od Sv. Lenarta marljivo veljujejo „giftno krot“ k Sv. Ani, imenujem „gaštica“, ki v kožo zraven krupa in žemlj nosi tudi „Štajerca“, svetnjemo onemu peku, da to zanesprej opusti, sicer naj svojo žemljo sam poje, ker mi bi drugod kupo vali. Dalje se deli pri Sv. Lenartu „Štajerc“ tamka, kjer prodajajo tobak, ali imajo — pravitko? Za „Štajerca“ gorita tamkaj sloviti „Bur-

je med najodličnejšimi italijanskimi listi, piše namreč pod naslovom „L'Ungberia“ o madžarskih umetnikih na pariški razstavi ter hvali med vsemi najbolj Bukovca in Frangeša. Značno je, da je dobil Bukovca kot „madžarski“ umetnik odlikovanje na pariški razstavi. Tako znajo Madžari hrvatske talente zlorabljati za lastno slavo!

(Knez žrnogorski v nevarnosti) Ko je bival knez Nikola v italijanski luki Bari, je dobil za stražnika policijskega komisarja Veranica. Komisar je moral od daleč spremljati kneza povsod in skrbeti, da se mu kaj ne zgodi. Skrb za varstvo in velika odgovornost pa sta komisarju zmešale glavo. Ko je šel knez v luko na sprehod, je komisar nakrat zblaznel ter začel kričati, kazaje na kneza: „K meni, tri, štirje možje! Vrzimo tega starca v morje!“ Knez je prebledel in potegnil meč. Močica pa je zgrabila blaznika in ga odvedla na policijo.

(Najglobokejše mesto v Oceanu) Ko so preiskovali morskno dno, je našel amerišanski kabel parnik „Nero“ med Juam in Midway v filipinskem arhipelagu globoko 9636 in 9435 m. Najglobokejše mesto, katero so do zdaj poznali, znaša 9427 metrov in leži severovzhodno od Nove Zelandije in vzhodno od kermanskeških otokov.

(Morska kača.) „Amerikanski Slovenec“ poroča z dne 14. m. m.: Danes se je prikazala pri Kingston prava morska kača. Ljudje so jo opazili, ko je držala svojo grozno glavo iz vode. Pravijo, da je oblika njene glave ednaka teleci, njene oči so bistre in ognjene, na vsaki strani gobca pa ima velike goste brke. Glava in vrat imate sivo barvo. Kača je jako hitra plavalica. Najbrže pa je to kaka veličanska morska jegulja. Po našem mnenju pa je bila najbrž — časi karska raka.

(„Slovenski Sokol“ v Ameriki.) Poroča se iz Leadville (Colo): Tukaj smo ustanovili društvo „Slovenski Sokol“, „Slovenic American Eagle Club“, ki vzhle alabim časom še precej dobro napreduje. V „Slovenskem Sokolu“ nas je zbranih nad 50 čvrstih slovenskih mladeničev, ki skupno gojimo telovadbo in delujemo po svojih močeh, da oživimo narodno zavednost med rojaki. Predsednik in ustanovitelj „Sokola“ je g. Vekoslav Kostelec, doma iz Fužin na Dolenjskem, ki se je že mnogo trudil in je mnogo žrtvoval za slovensko stvar v Ameriki. Tukaj je dosti slovenskih rojakov. Ti delajo večinoma v rudotopilnicah, kjer zaslužijo po dva do pet dolarjev na dan. Mnogo jih je tudi v rudokopih, v katerih pa je delo radi vode silno težavno. V okolici je pa tudi kakih 50 rudokopov, kjer kopljejo zlato. Naši slovenski rojaki pa niso samo delavci. Nekateri so tako srečni, da imajo svoje lastne rudokope. Prvi med njimi je gosp. Josip Golob, doma iz Semiča, ki ima po občni sodbi že več kakor milijon goldinarjev premoženja. Tudi marsikateri drugi je že našel srečo pod zemljo. Leadville je edno najvišjih mest v Ameriki, leži namreč 12 000 čevljev nad morjem, v velikem jarku nepreglednih „Rocky Mountains“ ali kamenitih gorah. Naj bi „Slovenski Sokol“ v teh slavnih gorah zbral pod svojo zastavo vse slovenske rojake, ki se tam nabajajo, in naj budi in krepil v njih narodno zavednost, da ostanejo zvesti svojim slovenskim materam in svojem slovenskemu narodu.

(Življenje Slovencev v Severni Ameriki.) „Amer. Slovenec“ ima iz mesta Leadville v pokrajini Dakoti države Colombija sledeče zanimivo poročilo: „Katoličanov nas je tukaj kakih 25 družin. Imamo svojo cerkev in pa tudi katoliško šolo. Slovencev nas je samo pet v tem kraju. Gosp. Mihael Čerňič, doma iz Dabrova na Dolenjskem, je že star tukajšnji naseljenec ter ima tudi veliko prodajalno z mešanim blagom. Pri trgovini mu pomagata M. Lukanič in J. Tomec, doma iz Dragatuša. Gosp. St. Radović, ima tukaj izvršten hotel, kjer se obilni tuji čutijo kakor doma. Znano vam je že tudi gotovo, da je naša Dakota „Prohibition State“, t. j. da se v nji ne sme točiti nikakoli opojna pijača. Gosp. Math. Vertin okrepčuje želje z „icecold lemonade“ in drugimi mrzlimi pijačami in smokami. Delavci so bili in so še vedno jako redki; plača je po dva dolarja na dan.“

Novo zidana hiša

z vrtom na lepem kraju ob jako prometni državni cesti v Ljubljani, proda se takoj s popolnoma urejeno trgovino z mešanim blagom vred. Eventualno odda se tudi trgovina sama v najem.

(356) 3—3

Naslov pove upravništvo tega lista.

Eno štalazo

za manufakturno in eno za špecerijsko blago ter dva pudelna, kupi takoj

M. Frece, trgovec na Bizeljskem (Štajarsko) kateremu naj se pošljejo ponudbe.

Poročilo o hmelju.

Cena hmelju.

Zatec, dne 4. septembra 1900.

Mirna kupčija, le pitna zdrži popolno ceno.

Henrik Melzer.

Norimberg, dne 4. septembra 1900

Danes prodanih 1000—1100 bal; živahno, prima zeló čvrst v cen, 50 kg. = 80—125 mark.

Norimberg, dne 5. septembra 1900.

Prodanih 1000—1400 bal; živahna kupčija, prima čvrsteje, za 5 višji. 80—130 mark za 50 kg. Nemško hmelj. društvo.

(372)

Marija Loschdorfer naznanja s tem v svojem kakor tudi v imenu otrok Mici, Konrad, Leasa, Olga, Ma in Melanija kakor tudi v imenu svoje sestre Marije Sila vsem prijateljem in znanec nad vse žalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega soproga, očeta, oziroma svaka, gospoda

Mihaela Loschdorfer

knjigovodja pivovarne v Laškem

kateri je danes, dne 4. septembra ob 5. uri popoldne po dolgem budem trpljenju, prevaden s svetimi sakramenti v 56. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega rajnega se svečano blagoslovijo v hiši smrti v četrtek, dne 6. t. m. ob polu 8. uri popoldne ter se položijo na to na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku.

Naša zadostnica se služi v petek, dne 7. t. m. ob 8. uri v tukajšnji župni cerkvi.

Laški trg, dne 4. septembra 1900.

Posebna obvestila se ne izdajo.

Učenec ali učenka

se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom in čezelimi pridelki pri Jos. Bertlgu, R. gatec (367) 2—1

Trgovci pozor!

„Kmetijska zadruga v župniji središki“ da v najem pod jako ugodnimi pogoji prostore za trgovino, ležeče ob glavni cesti tik župnijske cerkve takoj ali z novim letom.

Oglasiti se je pri J. Ravšl-u, županu v Obrežu pri Središču (370) 3—1

Med. univ. dr. Viktor Gregorič

občinski zdravnik v Sevnici

se ne preseli iz Sevnice proč, kakor se je govorilo, temveč ostane še nadalje tam kot občinski zdravnik. (371) 3—1

Svoji k svojim!

C. i. kr. priv. tvornica, brizgalnic, cevij in kmetijskega orodja

R. A. Smekal

v Cechu na Morávskem

Podružnica Zagreb

nudi

sl. gasil. društvom brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzalni cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronospora-škropilnice, slednje po 11 gl. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

prilagoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilico, timočrno, malinsko štupo, lipovo cvetje, aploh vse rastline, cvetke in koreninice: tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rač, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob časi vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzemem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah. Čestitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelnjo-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso njeni udje, da se dobi nmetni gnoj, kompost in to-maševa šindra, kakor živinska sol, pri Antonu Kolencu, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju, kam r se naj obrnejo neudi zadruga.

„Kmetijska zadruga za Spodnještajarsko“ vknjiž. zadruga z omejenim poročtvom v Žalcu.

Svoji k svojim!

Zacherlin

Ne v zavitkih
jedino pristen v steklenici!

To je v resnici neprekosljiva, radikalna pomoč proti vsakateri mrčesni nadlogi.

Celje: Traut in Sticker, Franc Pečnik, Alojzij Walland, Viktor Wegg, Milan Hočevar, Jos. Polanež, Josip Matič, Friderik Jakovitsch, Fr. Rischawy, Karl Gela, lekarna, Fran Zangger, Anton Kolenc, M. Hauscher lekarna, Josef Brima, Anton Topoljak, W. Wratschko, Anton Parjan.

Dobrna: Jos. Sikošek, Braslovče: Ant. Plaskan, Josip Pauer, Konjice: Fr. Kupnik, Hradnik: Alojz Bauerheim, Konsumno društvo, Josip Wenk.

Laško: Andrej Elabacher, Karl Hermann, Kmetijsko društvo, Planina: Lad. Schencherko, F. Wahnbrochtammer, Gorjup: Jakob Božič, Poljane: Ferd. Ivanus, A. P. Kratadorfer, Anton Schwaiz, Karol Sima, Ljubljana: Leopold Vukid, Marija Suppanz, And. Suppanz, Fran Mathies, Franc Varlec, Norbert Zanier, Fran Kartin, J. F. Schencherko, Josip Wagner, James Lachnigz, Kinuemo društvo, J. M. Krammer, Fran Polak, Hrb. Stenwitz, Janes Müller.

Gomilsko: J. Idvorsček, Ljubno: Fr. X. Petek, Janez Filipič, Sevnica: A. Fabiani, S. F. Schalk, Ludovik Smole, Zwenkel & Cnp, Volnik: Fr. Zoll, St. Jurij ob Tab.: Fr. Plaskan.

Zibika: Janez Založnik, Ivan Novak, Videm: Anton Jaklin, Vitanje: Kari Tischler, Velenje: Adah. Globočnik, Zalec: Adalbert Gelas, St. Lovrenc: Eliza Turin, Trj. Lemberg: Franc Zupančič.

Krasne nagrobne vence
v vseh velikostih in cenah priporoča
PETER KOSTIČ
v Celju.

(269) **Dva dijaka**
iz boljše hiše se sprejmeta na stanovanje in hrano.
Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

Mala pa dobra prodajalna
(266) 2-1 špecerijskega blaga.
se daje pod zelo ugodnimi pogoji v najem.
Povpraša se naj pri županstvu v Rajhenburgu.

O slovo!
Ker se pri svojem odhodu iz Velenja
nisem mogel od vseh prijateljev in znan-
cev posloviti, storim to tem potom za-
hvaljujoč se vsem za prijazen sprejem
in zaupanje ter ključem še enkrat vsem
vrloznarodnim Saleščanom
srčen „Na zdar!“ „Z Bogom!“
(365) 1 **Dr. Viktor Kae.**

V najem bi rad vzel
malo špecerijsko trgovino v prijaznem
kraju Savinjske doline ali tudi kje drugod.
Ponudbe naj se blagovolijo doposlati uprav-
(364) ništvu „Domovine“ v Celju. 2-2

Mala hiša
v Št. Jurju ob južni železnici, v sredi trga, nasproti
farne cerkve, s tremi orali nji in travnikov, posebno
pripravna za malega trgovca ali upokojenega župnika,
je po ceni **naprodaj**. (357) 3-8
Več pove dr. Hinko Šuklje v Celju.

V najem
se dá lepo posestvo obsto-
ječe iz hiše (dve sobi, ku-
hinja, dve obokani kleti in
shramba), svinjskih kakor
tudi živinskih hlevov in drugih
gospodarskih poslopij. Zraven
je lep sadenostnik, vrt za zelenjavo in zemlje kolikor
potrebuje. Poslopje je zidano, z opeko krito in v dobrem
stanu; leži tik dveh okrajnih cest, blizu župne cerkve,
četrte ure od mesta Ptuj oddaljeno, in je za vsako obrt
pripravno. Kdor je želi vzeti v najem, naj se oglasi
do 30. septembra pri **Grabarju na Hajdini**. Po-
godba bo ugodna. Odda se tudi na več let.
(355) 2-2

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

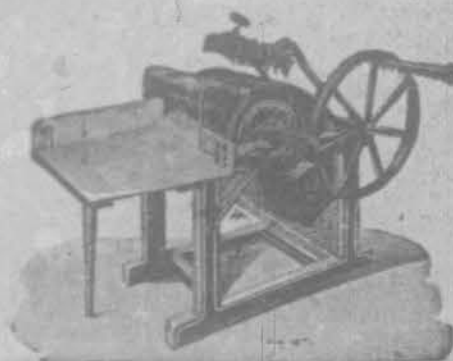
Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“
Celje, Graške ulice št. 12

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljše izdelke
kakor: mlatnice, slamoreznice, čistilnice za žito, mline za
žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornje-
štajarskega železa, stavbenih potrebščin, traverz,
okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske
priprave, številnikov, peči in sploh vsega v to stroko
spadajočega blaga.

Slavno občinstvo vabim najljubše, si pri priliki
ogledati mojo trgovino in zalogo.

Ljubljanska kreditna banka

naznanja najvljudneje, da je pričela s 1. septembrom svoje delovanje v hiši gospoda
Grobelnika, Špitalske ulice št. 2.

Ljubljanska kreditna banka se peča z vsemi kupcijami, ki spadajo v bančno
stroko, posebno: **Z nakupom in prodajo vrednostnih papirjev vseh vrst valut**
in novcev.

Eskomptovanje menic.

Sprejemanje hranilnih vlog in vlog na tekoči račun s 4% obrestova-
njem od dne vloge do dne vzdiga.
Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk.

(363) 3-2

Borzna naročila.

Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi.
Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk.
Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje, kakor tudi
v revizijo izžrebanih številok itd.
Natančnejša pojasnila se radovoljno dajo ustno ali pismeno.

Ravnateljstvo ljubljanske kreditne banke.

Južno-štajerska hranilnica v Celju v „Narodnem domu“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo
denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri
varstvenih sodiščih.